

Sygn. akt I C 37/14 – upr.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2014 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Maciej Dubrowski

Protokolant: Agnieszka Zabagło

na rozprawie po rozpoznaniu w dniu 30 września 2014 r. sprawy

z powództwa(...) **w K.**

przeciwko **M. D.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego **M. D.** na rzecz powoda (...) **w K.** kwotę 1260,63 zł (tysiąc dwieście sześćdziesiąt 63/100 złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 03-06-2013 r. do dnia zapłaty,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 676 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 37/14-upr

UZASADNIENIE

Powód (...) w K. w dniu 03-06-2013r. wniósł do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko M. D. o zapłatę kwoty 5 424,18 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że na podstawie umowy cesji nabył od firmy(...) w W. prawa do wierzytelności wobec pozwanego z tytułu świadczonych na rzecz pozwanego usług wynikających z wystawionych faktur.

Nakazem Zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 19-06-2013r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie o sygn. VI Nc-e 1349193/13 uwzględnił powództwo powoda w całości.

Postanowieniem z dnia 05-12-2013r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie o sygn. VI Nc-e 1349193/13 stwierdził brak możliwości doręczania nakazu w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozwanemu. Uchylił więc nakaz w całości i przekazał rozpoznanie sprawy do tutejszego Sądu. (k.-13)

Powód uzupełniając pozew do potrzeb obecnego trybu postępowania podtrzymał pozew zmieniając postawę faktyczną roszczenie poprzez wskazanie, że(...)w W. i pozwanego łączyła umowa zgodnie, z którą pozwany miał opłacać faktury za świadczone usługi. Pozwany zobowiązań finansowych nie wykonał związku z tym(...) w W. rozwiązało z nim umowę i naliczyło kary umowne. Do pozwu powód przedłożył kserokopie: -pięciu umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, regulamin świadczenia usług, regulaminy promocji, faktur i not księgowych umowy sprzedaży wierzytelności oraz wydruk z elektronicznego wykazu wierzytelności.

Powód wniósł o ustanowienie dla pozwanego kuratora procesowego.

Kurator ustanowiony dla pozwanego w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu zarzucił brak legitymacji czynnej powoda w tej sprawie, zakwestionował także zasadność obciążenia pozwanego karami umownymi za przedterminowe rozwiązanie umowy powołaniem się na naruszenie art. 385¹ k.c. przy zastrzeganiu kar umownych przez zbywcę wierzytelności.

Powód ustosunkowując się do odpowiedzi na pozew wskazał, że strony łączyło 4 umowy przewidujące kary umowne za przedterminowe ich rozwiązanie. Pozwany zgodnie z umowami zobowiązany był do utrzymywania aktywnych kart sim czego zdaniem powoda nie czynił. Równocześnie powód wyjaśnił tym samym pismem odmiennie, że przyczyną naliczenia kar umownych było zaprzestanie przez pozwanego regulowania opłat za usługi.

Kurator pozwanego potrzymał swoje stanowisko z odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) w W. –operatora (...) i M. W. łączyło pięć umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych tj.:

1. z dnia 16-01-2010r na czas określony 18 miesięcy, zawarta w ramach promocji Ś. z P. O. z ulgą w kwocie 612 zł. z numerem telefonu nr (...)
2. 16-03-2011r, na czas określony 24 miesięcy, zawarta w ramach promocji Stan Darmowy dla Abonentów z ulgą w kwocie 1260 zł. z numerem telefonu nr (...),
3. 28-09-2011r, na czas określony 12 miesięcy, zawarta w ramach promocji (...) O. ekstra 12 miesięcy z ulgą w kwocie 240 zł.,
4. 18-12-2011r, na czas określony 24 miesięcy, zawarta w ramach promocji (...) M. dla (...).05 z ulgą w kwocie 2198 zł. z numerem telefonu nr (...),
5. 11-01-2012r, na czas określony 24 miesięcy, zawarta w ramach promocji (...) M. dla (...).05 z ulgą w kwocie 2198 zł. z numerem telefonu nr (...).\

Zgodnie z regulaminem głównym(Regulamin świadczenia Usług Telekomunikacyjnych przez(...) dla Abonentów) karta sim stanowi własność operatora. Abonent w zgodnie z § 10 regulaminu ma obowiązek powiadomić operatora o każdym uszkodzeniu albo utracie karty sim. W §16 ust 13 zastrzeżono dopuszczalność dochodzenia kar umownych przez operatora w przypadku rozwiązania umowy przez operatora przed terminem z winy abonenta. Regulaminy promocji nie zawierają innych obowiązków abonenta w zakresie karty sim jak regulamin główny.

(dowód: ksero umów k.41-45ksero regulaminu 63-99)

(...) w W. –operatora (...) świadczył usługi telekomunikacyjne w okresie od 12 stycznia 2012r do 12 kwietnia 2012 r, następnie w lipcu 2012 r wypowiedziała umowę.

W powyższym okresie wystawione zostały trzy faktury z dnia:

1. 12-02-2012 na kwotę 443,57 zł z terminem płatności 27-02-2012r,
2. 12-02-2012 na kwotę 310,00 zł z terminem płatności 26-03-2012r,
3. 12-04-2012 na kwotę 337,68 zł z terminem płatności 26-04-2012r.

Pozwany nie opłacił powyższych faktur.

(dowód faktury VAT k 11-13)

W dniu 09-07-2012r (...)w W. –operatora (...) wystawiły noty obciążeniowe na kwoty:

1. 57,70 zł, tytułem opłaty specjalnej za przed terminowe rozwiązanie umowy dotyczącej nr(...)
2. 442,98 zł, tytułem opłaty specjalnej za przed terminowe rozwiązanie umowy dotyczącej nr (...),
3. 1 605,65 zł, tytułem opłaty specjalnej za przed terminowe rozwiązanie umowy dotyczącej nr(...)
4. 1 677,82 zł, tytułem opłaty specjalnej za przed terminowe rozwiązanie umowy dotyczącej nr (...)

(dowód: ksero not k,- 55-63)

Nie wiadomo czy pozwanemu doręczono noty obciążeniowe albowiem pozwany wymeldowany został ze wskazanego w pozwie adresu z dniem 10-01-2011r

(dowód: informacja z P. sad, k. 100-101)

W dniu 28-03-2013 r. (...)w W. –operatora (...) zawarła z powodem umowę sprzedaży wierzytelności, na podstawie której przejął on prawo do wierzytelności wobec pozwanego z tytułu wystawionych faktur i not obciążeniowych.

(dowód: kserokopia umowa sprzedaży wierzytelności, wraz z wyciągiem elektronicznego załącznika do umowy k. 36-40).

Sąd zważył, co następuje:

Powód domagał się zasądzenia od pozwanej kwoty 5 424,18 zł opierając swoje roszczenie o umowę świadczenia usług telekomunikacyjnych, umowę przelewu wierzytelności i dyspozycję art. 471 k.c. i art. 481 k.c. powództwo powoda co do kwoty 1260,63 zł jest zasadne.

Na wstępie odnieść się należy kwestii legitymacji czynnej strony powodowej. Zdaniem Sądu dokumenty dołączone do pozwu w postaci umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 28-03-2012 r. wraz ze - stanowiącym załącznik do tej umowy - wyciągiem z listy dłużników, potwierdzają fakt skutecznego zbycia dochodzonych od pozwanej wierzytelności na rzecz powoda. Podkreślenia wymaga, że wyciąg z listy wierzytelności stanowi wydruk z elektronicznej bazy danych i nie wymaga podpisu. Zgodnie bowiem z przepisem art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Co do zasady przedmiotem przelewu może być także wierzytelność niewymagalna . W wyroku z dnia 11 grudnia 2009 r. (V CSK 184/09, LEX nr 553748) Sąd Najwyższy przyjął, że zgodnie z art. 509 § 2 k.c. wierzytelność przechodzi na nabywcę ze wszystkimi właściwościami, przywilejami i brakami. Zapis w umowie sprzedaży wierzytelności o wymagalności wierzytelności może mieć zatem znaczenie na płaszczyźnie cedent – cesjonariusz, nie ma natomiast wpływu na skuteczność umowy cesji. Dłużnikowi zaś przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie (art. 513 § 1 .c.). Z tych względów zarzut kuratora pozwanego o braku legitymacji po stronie powodowej nie zasługiwał na uwzględnienie.

Rozważając pozostałe zarzuty wskazać należy, że w następstwie zawarcia czterech umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych przez pozwanego i poprzednika prawnego strony powodowej powstały stosunki zobowiązaniowe, do których znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.). Z zawnioskowanych przez powoda dowodów i podanych okoliczności wynika wprost, iż zbywca wierzytelności(...) w W. –operatora (...) świadczył na rzecz pozwanego usługi między innymi w okresie 12-01-2012r do 12-04-2012r. i usługi były świadczone na kwotę 1091,25 zł od której naliczone odsetki

ustawowe do dnia 03-06-2013r wyniosły 169,93 zł [liczone od kwoty: -443,57 zł do dnia 27-02-2012, od kwoty 310,00 od dnia 26-03-2012, od kwoty 337,68 zł do dnia 26-04-2013r]. Zasady opłacalności za świadczone usługi i sposób rozwiązywania umowy był pozwanemu znany vide regulamin i wiązały pozwanego. Ma on obowiązek zapłacić za świadczone usługi zgodnie z umową. Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt I wyroku.

Nie zasługuje na uwzględnienie roszczenia o zapłatę kwoty 3 784,15 zł. wraz z należnymi od niej odsetkami stanowiącą karę umowną regulowaną w art. 483 k.c. Ocena skuteczności zastrzeżenia kary umownej na wypadek odstąpienia od umowy nie może być oderwana od oceny, na czym polegało niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania./ LEX nr 274191/. Powód natomiast swoje uprawnienie wywodzi z § 16 ust 13 Regulamin świadczenia Usług Telekomunikacyjnych przez (...) dla Abonentów, w którym to zastrzeżono dopuszczalność dochodzenia kar umownych przez operatora w przypadku rozwiązania umowy przez operatora przed terminem z winy abonenta. Powyższe odpowiada zapisom art. 57 ust. 6 ustawy Prawo telekomunikacyjne – w brzmieniu na dzień zawarcia umów – na mocy którego w przypadku zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, związanego z ulgą przyznaną abonentowi, wysokość roszczenia z tytułu jednostronnego rozwiązania umowy przez abonenta lub przez dostawcę usług z winy abonenta przed upływem terminu, na jaki umowa została zawarta nie może przekroczyć wartości ulgi przyznanej abonentowi pomniejszonej o proporcjonalną jej wartość za okres od dnia zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania.

Oplata za niedotrzymanie warunków umowy jest karą umowną regulowaną w art. 483 k.c. Oczywista jest przy tym dopuszczalność jest zawarcie umowy zastrzegającej jej obowiązek zapłaty w przypadku przed terminowego rozwiązania umowy przez jedną ze stron z winy drugiej jednak przyczyną rozwiązania umowy musi być jednak obowiązek o charakterze niepieniężnym. Powód natomiast w pozwie i w dalszych pismach jednoznacznie przyznawał, że rozwiązanie umowy z pozwanym przez operatora nastąpił z powodu nieopłacenia przez niego wskazanych w pozwie faktur. Zdaniem Sądu, strona powodowa – wbrew obciążającemu ją obowiązkowi z art. 6 k.c. – nie wykazała w tym postępowaniu okoliczności, które stanowią podstawę do obciążenia pozwanej karą umowną. Z zawnioskowanych przez powoda dowodów i podanych okoliczności nie wynika bowiem za jakie zachowanie pozwanego o charakterze niepieniężnym naliczono karę umowną w kwocie 3 784,15 zł, okolicznością tą nie może być nie opłacenia rachunków powstałych przed kwietniem 2012r, a przecież na tych okolicznościach powód opiera powództwo. Powód więc nie udowodnił podstawy faktycznej i prawnej roszczenia co skutkowało jego oddaleniem, nie wskazał i nie wykazał bowiem naruszenia obowiązku niepieniężnego przez pozwanego w okresie promocji /art. 6 k.c. i 3 k.p.c., 232 k.p.c. /. Dowodem bowiem na naruszenie obowiązku umownego przez pozwanego o charakterze niepieniężnym, podlegającego naprawieniu za pomocą kary umownej nie jest nota-. /por Wyrok SN z dnia 3-10-2007r IV CNP 70/07 OSN C 2008 poz. 77/. Ponadto Sąd ma obowiązek wziąć pod uwagę w każdym stanie sprawy nieważność w całości lub części czynności prawnej /art. 58 §1 i 3 kc/ Zgodzić się należy z kuratorem pozwanego, że kwota 3 784,15 złotych określona w notach obciążeniowych winna być potraktowana jako kara umowna za niedotrzymanie warunków umowy w związku z nieterminową płatnością przez pozwanego za trzy faktury wskazane w pozwie, czyli wiązała się z niewykonaniem świadczenia pieniężnego. Pogląd kuratora pozwanego o abuzywnych klauzulach umownych ustalających kary umowne nie mógł się ostać. Podnieść jednak należy, że kara umowna może być natomiast zastrzeżona jedynie na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania świadczenia pieniężnego, co wynika z treści art. 483§1 kc, zaś ocena skuteczności zastrzeżenia kary umownej na wypadek wypowiedzenia lub rozwiązania umowy nie może być oderwana od analizy, na czym polegało niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Jeżeli niewykonanie zobowiązania dotyczy zobowiązania o charakterze pieniężnym / tak jak w realiach niniejszej sprawy, to należy przyjąć, iż zastrzeżenie kary umownej na wypadek odstąpienia od umowy z tej przyczyny, w istocie stanowi sankcję za niewykonanie lub nienależyte wykonanie świadczenia pieniężnego. W takiej sytuacji żądanie zapłaty kary umownej nie jest uzasadnione, a samo postanowienie przewidujące takie uprawnienie jest sprzeczne z dyspozycją bezwzględnie obowiązującego art. 483§1 kc i nieważne /art. 58§1 kc/. W grę nie wchodzi także art. 57 ust. 6 ustawy prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z tym przepisem, w przypadku zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, związanej z ulgą przyznaną abonentowi, wysokość roszczenia z tytułu jednostronnego rozwiązania umowy przez abonenta lub przez dostawcę usług z winy abonenta przed upływem terminu, na jaki umowa została zawarta, nie może przekroczyć wartości ulgi przyznanej abonentowi. Przepis ten oznacza, że postanowienia

umowy mogą przewidywać, że w przypadku przedterminowego wypowiedzenia umowy użytkownik zobowiązany będzie do zwrotu ulgi obliczonej zgodnie z art. 57 ust.6, pomniejszonej o proporcjonalną jej wartość za okres od dnia zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania, jednak w wysokości nie wyższej niż ustalona z góry kwota. Z cytowanego przepisu wynika bowiem możliwość dochodzenia roszczeń przez operatora, w przypadkach w nich przewidzianych, przy czym roszczenie nie może być utożsamiane z dochodzeniem w każdym przypadku kary umownej. Ten uproszczony sposób dochodzenia odszkodowania przewidziany jest bowiem jedynie w przypadku nienależytego wykonania lub niewykonania zobowiązań niepieniężnych. Operator na podstawie w/w przepisu może natomiast dochodzić kary umownej jedynie wtedy, gdy przewidziana jest ona przy rozwiązaniu umowy z innych przyczyn niż niepłacenie w terminie opłat. W przypadku takim jak w niniejszej sprawie operator dochodzić może odszkodowania na zasadach ogólnych, przy czym w przeciwieństwie do roszczenia z tytułu kary umownej winien wykazać wysokość szkody czego jednak nie uczynił. Podkreślenia wymaga przy tym, że twierdzenia powoda jakoby zgodnie z umowami zobowiązany był do utrzymywania aktywnych kart sim przez okres wskazany w umowie są całkowicie bezzasadne. Zbywca wierzycelności (...) w W. –operatora (...) takich zapisów umownych nie stosuje, występują one u innego operatora telekomunikacyjnego.

Reasumując poglądy judykatury i doktryny są zgodne co do niedopuszczalności kar umownych za niewykonanie zobowiązania pieniężnego cyt: „Kara umowna jest surogatem odszkodowania za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania niepieniężnego (art. 483 § 1 k.c.). Zastrzeżenie jej w przypadku zobowiązań pieniężnych jest co do zasady nieważne.” oraz „Bezwzględnie obowiązującym przepisem prawa jest art. 483 KC. kary umowne mogą być wyłącznie sankcją za niewykonanie lub niewłaściwe wykonanie zobowiązań niepieniężnych. Dlatego za niedopuszczalne należy uznać zastrzeżenie kary umownej w przypadku zobowiązania leasingobiorcy, ponieważ jego obowiązek wobec kontrahenta polega na obowiązku zapłaty rat leasingowych.” /por wyrok SN z dnia 2005.08.18 o sygn. Akt V CK 90/05 publikowany w M.Prawn. 2005/18/874 ; wyrok S. Apel w Białymstoku z dnia 2005.07.28 .o sygn. akt I ACa 368/05 publikowany OSAB 2005/3/3 ,wyrok SN z dnia 26.09.1969r o sygn. akt III CZP 8/69 publikowane w OSNCP 1970 ,6, 97 oraz uchwała TK z dnia 19.03.1993r o sygn. W 6/92 publikowanej w OTK 1993 ,2,50/. Mając n uwadze powyższe orzeczono jak w pkt II wyroku.

Orzeczenie o kosztach oparto art. 100 k.p.c. Zasądzając od pozwanego na rzecz powoda 24,13 % z poniesionych przez niego kosztów składający się z opłaty od pozwu w kwocie 108 zł, wynagrodzenia pełnomocnika powoda w kwocie 1217 zł i kosztów kuratora pozwanego w kwocie brutto 1476 zł (łącznie 2801 zł) co dało kwotę 676 zł.